Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Ontwerpbegroting 2023 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)
Portefeuillehouder	P.T.A.M. Kalfs en A. Slob
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-401864

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2023 en de resultaatbestemming 2021 van de VGGM.
2. De reactie op de ontwerpbegroting 2023 en de resultaatbestemming 2021 vast te stellen en als zienswijze aan de VGGM te zenden.
3. De gevolgen van deze ontwerpbegroting te verwerken in de Programmabegroting 2023 van Lingewaard.

Samenvatting

VGGM heeft haar ontwerpbegroting voor het jaar 2023 aan de gemeente Lingewaard toegezonden. Op grond van artikel 35 Wet Gemeenschappelijke Regelingen worden de raden van de deelnemende gemeenten uitgenodigd om hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen bij het bestuur van VGGM.

Inleiding

In voorgaande jaren was het college gemandateerd voor de begrotingsbehandeling van de gemeenschappelijke regeling. Het college besloot om wel of niet over te gaan tot het indienen van een zienswijze en informeerde de gemeenteraad hierover in een informatienota. Deze werkwijze volgde uit de Nota verbonden partijen 2017.
Tijdens de raadsvergadering van 19 november 2020 heeft de gemeenteraad besloten dat de Nota verbonden partijen 2017 wordt vervangen door een aangepaste versie. In deze nieuwe nota is vastgesteld dat VGGM vanaf dat moment in het hoogste toezichts-arrangement (3) valt. Dit omdat VGGM een partij is waarbij de gemeente mogelijk bestuurlijke en financiële risico's loopt. Het is daarom niet meer mogelijk om de begrotingsbehandeling te delegeren aan het college. Om die reden wordt de gemeenteraad gevraagd om een raadsbesluit te nemen.

Inhoud ontwerpbegroting

De ontwerpbegroting is een weergave van inhoud en financiën voor VGGM in 2023. In deze begroting staat hoe VGGM inspeelt op landelijke ontwikkelingen en welke regionale accenten in de uitvoering van het beleid zijn vastgelegd. De begroting en kaders worden normaliter in december 2 jaar voor het betreffende begrotingsjaar opgesteld. Het Algemeen Bestuur van VGGM heeft in december 2021 besloten de totstandkoming van deze begroting 2023 enige maanden uit te stellen, zodat de effecten van een aantal ontwikkelingen kunnen worden verwerkt.
In de aanbiedingsbrief verwijst VGGM naar de website voor achterliggende documentatie en het jaaroverzicht 2021 inclusief het jaarverslag 2021 (www.vggm.nl/bestuurlijk/raadsinformatieronde). Ook gaat VGGM in de brief specifiek in op 1) het programma Samen Beter Bedrijfsvoeren en 2) consultatie resultaatbestemming 2021.
Programma Samen Beter Bedrijfsvoeren
De uitgevoerde benchmark brandweerzorg, de toename van het takenpakken van het Rijk en actuele wijzigingen in wet- en regelgeving (denk aan taken rondom Covid-19 en toegenomen ICT risico's) zorgen

ervoor dat sprake is van een verzwaring voor de Veiligheidsregio's. Gelet op de krappe ondersteuning bij VGGM is er een risico dat het primaire proces wordt geraakt.
VGGM gaat hierover met alle bestuurders in gesprek om een gezamenlijke ambitie en plan op te stellen. Op basis van deze uitkomsten kunnen maatregelen voor de middellange termijn en een uitgangspunt voor een toekomstbestendig overheadpercentage worden vastgesteld. VGGM wil hiervoor incidenteel € 100.000 reserveren. Deze kosten hebben met name betrekking op de strategische begeleiding, het operationaliseren van de ambitie en externe toetsing. Voor de analyse van de werkprocessen en rolverduidelijking stelt VGGM voor om incidenteel € 300.000 te reserveren. Dit betreft de interne begeleiding, de uitwerking van de processen op hoofdlijnen en identificeren van hiaten in de huidige invulling van de processen en rollen. VGGM stelt voor het resultaat over 2021 te gebruiken ter dekking van deze incidentele deze kosten.
Consultatie resultaatbestemming 2021
Op 6 april 2022 heeft het Algemeen Bestuur het jaarverslag 2021 vastgesteld. VGGM heeft van de € 174 miljoen begrote inkomsten € 1,7 miljoen niet besteed (ongeveer 1%), welke als te bestemmen resultaat van € 1,7 miljoen is verantwoord. Het batig saldo is met name ontstaan door minder activiteiten als gevolg van COVID-19 binnen het programma Brandweerzorg is gerealiseerd. Dit resultaat staat ter beschikking van de gemeenten.
In 2021 is bestuurlijk besproken om de financiële effecten voor 2022 als gevolg van de functiewaardering voor artsen en verpleegkundigen uit het overschot te dekken (€ 479.000). Om de administratieve last van de afbouw van bevolkingszorg te beperken zal voor 2022 € 132.000 uit het resultaat van 2021 worden gedekt. Daarnaast wordt dus voor het programma 'Samen Beter Bedrijfsvoeren' € 400.000 voorgesteld om te reserveren uit het resultaat. Dit betekent dat van het voorlopige resultaat (€ 1,7 miljoen) in totaal € 1.011.000 gereserveerd wordt. Het restant dat overblijft, wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten. In de zienswijze geven wij aan dat dit onze voorkeur heeft.

Begin september 2022[1] stelt het Algemeen Bestuur de begroting 2023 en de bestemming van het resultaat 2021 vast. Ten aanzien van de voorgenomen bestemming van het resultaat worden de raden van deelnemende gemeenten uitgenodigd een zienswijze uit te brengen. De voorgenomen resultaatbestemming 2021 is opgenomen in paragraaf 3.6 van de ontwerpbegroting 2023.
Onderdeel financiën
In de ontwerpbegroting 2023 (paragraaf 2f) is geanticipeerd op de versterkte bedrijfsvoering. De kosten van deze uitbreiding worden geraamd op € 1,5 miljoen, te verdelen over de bijdragen Brandweer en GGD. Voor gemeente Lingewaard betekent dit resp. € 49.000 (ca. 5,5%) en € 41.000 (ca. 6,6%). Op 6 april 2022 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur gekozen voor het scenario (#3) waarbij anticiperend op de besluitvorming de door de directie cruciaal geachte intensiveringen verwerkt worden in deze ontwerpbegroting.

Omdat het voorstel is gebaseerd op een inschatting van dit moment, stelt VGGM voor om nader onderzoek te doen (inclusief externe toetsing) zodat deze inschatting eind 2022 mogelijk bijgesteld kan worden. Dit onderzoek is onderdeel van het hierboven benoemde programma "samen beter bedrijfsvoeren". Mocht blijken dat dit nader onderzoek aantoont dat uitbreiding niet nodig is, dan zal de voorgestelde uitzetting van de begroting vanzelfsprekend niet worden doorgevoerd. Ook is denkbaar dat op basis van dit nader onderzoek aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Deze maatregelen worden aansluitend verwerkt in de begroting 2024. In de zienswijze geven wij aan dat de voorgestelde route ondersteund wordt.

Zienswijzeprocedure

Wij adviseren u om als zienswijze aan VGGM te sturen:
Naar aanleiding van uw brief van 28 april 2022 heeft de gemeenteraad op 16 juni 2022 ingestemd met de ontwerpbegroting 2023 en de resultaatsbestemming 2021 van de VGGM, met uitzondering van de € 1,5 miljoen aan extra middelen voor versterking van de bedrijfsvoering.

Onderbouwing van versterken bedrijfsvoering

[1] In de ontwerpbegroting wordt op pagina 52 een planning en control cyclus vermeld die niet meer actueel is.

In de ontwerpbegroting 2023 worden extra financiële middelen gevraagd voor versterking van de bedrijfsvoering (€ 1,5 miljoen). Het verzoek om extra middelen verdient meer onderbouwing dan in dit geval in de ontwerpbegroting wordt gegeven. Het nadere onderzoek in 2022 zal uitwijzen of de ingeschatte formatie-uitbreiding noodzakelijk is en zo nodig zal leiden tot bijstelling van de begroting 2023. In het AB is besloten om cruciale kosten op te nemen in de begroting van 2023, maar in de begroting wordt niet onderbouwd waarom de inzet van deze € 1,5 miljoen cruciaal is. Om die reden zijn wij op dit moment niet overtuigd van de noodzaak van al deze extra kosten. Wij wachten eerst de uitkomsten van uw onderzoek af en zien dan graag een goed onderbouwde motivatie voor de extra bijdrage.

Loon- en prijsstijgingen

De verwerking van deze indexeringen zouden onderdeel uit moeten maken van een meerjarenbegroting. Het voordeel daarvan is dat de deelnemende gemeenten niet ieder jaar worden verrast door deze lastentoename.

Overige onderwerpen begroting 2023

Wij stemmen in met de overige verhogingen van de bijdrage.

Bestemming resultaat 2021

In de ontwerpbegroting 2023 wordt tevens een voorstel tot resultaatstemming uit de jaarrekening 2021 gedaan. Na inzet van de voorgestelde bestemming resteert nog een bedrag van € 719.470. Dit resultaat kan (zoals te doen gebruikelijk) gerestitueerd worden over de deelnemende gemeenten.

Wettelijk kader of beleidskader

Artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

Inzage in hoe de middelen worden besteed door VGGM en op welke gronden dit gebeurt.

Argumenten en alternatieven

2.1 De ontwerpbegroting 2023 brengt helder in beeld waarop de te verwachten uitgaven zijn gebaseerd

Hierbij wordt voldoende rekening gehouden met regionale en landelijke ontwikkelingen.

2.2 De totstandkoming van de ontwerpbegroting 2023 is een zorgvuldig proces geweest.

De onderwerpen die leiden tot aanpassing van de raming zijn in het Algemeen Bestuur besproken.

Kanttekeningen

n.v.t.

Wat mag het kosten? (budget)

In de ontwerpbegroting 2023 staat een begrote bijdrage voor de gemeente Lingewaard van € 3,95 miljoen. De bijdrage 2023 stijgt voor het totaal van taken met € 186.000 ten opzichte van de raming in onze Meerjarenbegroting 2023-2026.

Taak	Verdeelsleutel	Ontwerp-begroting VGGM 2023 (x € 1.000)	Raming in begroting Lingewaard 2023 (x € 1.000)
60102 - Veiligheid (Brandweer)	Bijdrage o.b.v. Gemeentefonds, cluster OOV	€ 2.395	€ 2.312
60102 - Bevolkingszorg	Aantal inwoners 1-1-2021	€ 46	€ 44
60701 - GGD	Aantal inwoners 1-1-2021	€ 814	€ 711
60702 - JGZ	Aantal inwoners 1-1-2021 (jeugd)	€ 585	€ 588
60702 - Rijksvaccinatieprogramma	Aantal inwoners 1-1-2021 (jeugd)	€ 110	€ 109
		€ 3.950	**€ 3.764**

De voornaamste oorzaken van deze stijging in onze begroting zijn:
- Loon- en prijsstijging (€ 83.000);
- inwoneraantal (- € 13.000), met name het gevolg van een daling van 0-18 jarigen t.o.v. 2021 bij JGZ;
- Versterking bedrijfsvoering (verdeeld over Veiligheid € 49.000 en GGD (€41.000) op basis van de vigerende verdeelsleutel. Deze stijging wordt mogelijk nog aangepast in het najaar als de resultaten van het onderzoek bekend zijn. Zie in dit verband hetgeen opgemerkt is bij 'Onderdeel financiën' in dit collegevoorstel;
- Functiewaardering verpleegkundig medewerkers en artsen (€ 40.000). In de paragraaf Verbonden partijen van de Programmabegroting 2022 hebben we aangegeven dat op dat moment de financiële gevolgen van de functiewaardering nog onbekend waren;
- Overname brandweerpost Bemmel in augustus 2022 (€ -79.000). Deze overname verloopt budgettair neutraal in onze begroting omdat de hiermee gepaard gaande kapitaallasten in onze ramingen verwerkt worden.

Communicatie en participatie

De VGGM heeft in mei en juni 2022 een reeks fysieke raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd voor (nieuwe) raads- en collegeleden om een toelichting te geven op belangrijke ontwikkelingen.
Het raadsbesluit wordt kenbaar gemaakt aan het bestuur van VGGM. Het bestuur van VGGM zal de besluiten/zienswijze van de betrokken gemeenten betrekken bij hun besluitvorming over de ontwerpbegroting 2023.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

VGGM heeft gevraagd om voor 15 juli 2022 een zienswijze in te dienen. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 16 juni 2022 naar VGGM verzonden en meegenomen in de besluitvorming.
De begroting wordt begin september 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM. De specifieke datum wordt nog vastgesteld.

Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen

1. Brief van VGGM gericht aan gemeenteraad en het college van B&W.
2. Ontwerp begroting 2023.
3. Raadsbesluit ontwerp begroting 2023 VGGM.
4. Brief aan VGGM met reactie (zienswijze)

Bemmel, 17 mei 2022

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs